

Nr 82.

Av herr **Wagnsson m. fl.**, om anslag till anordnande av kurser i *esperanto*.

Under de senare åren har intresset för det internationella världs-hjälpspråket *esperanto* överallt i världen blivit allt större. Så är även förhållandet i vårt land. Ett stort antal kurser i språket har anordnats på många platser i landet. Även inom den frivilliga bildningsrörelsen har *esperanto* varit ett omtyckt studieämne och därför studerats i ett stort antal studiecirklar.

Från många håll klagas emellertid över bristen på lärare. Vore tillgången på kompetenta lärare större, skulle säkerligen också intresset för detta moderna kommunikationsmedel vara ännu större än vad nu är förhållandet.

I avsikt att avhjälpa denna brist på lärare anordnade Sveriges Folkskollärareförbund och Sveriges Folkskolläraryrkesförbund i samråd med Svenska Esperanto-Förbundet under förlidet år tvenne sommarkurser för lärare om vardera 10 dagar + avslutningsdag och med den i Sverige uppmärksammade läraren i *esperanto*, den rumäniska pastorn *Andreo Cseh*, såsom lärare. Kurserna, som bevistades av c: a 50 lärare och lärarinnor, gav ett gott resultat, vilket bevisas bl. a. därigenom, att deltagarna i kurserna efter desammas slut i en skrivelse till anordnarna uttryckte sin tacksamhet i följande ordalag:

»Undertecknade lärare och lärarinnor ha deltagit i den av Sveriges Folkskolläraryrkesförbund och Sveriges Folkskolläraryrkesförbund anordnade kursen i *esperanto* sommaren 1928. — Kursen, som till lärare haft herr *Andreo Cseh*, har varit utomordentligt intressant. Den pedagogiska uppställningen av lärostoffet ha vi hela tiden beundrat såsom mästerlig, och de kunskaper, vi under kursens 11 dagar inhämtat, synas oss förvånansvärt stora. — Till Sveriges Folkskolläraryrkesförbund och Sveriges Folkskolläraryrkesförbund såsom anordnare av kursen vilja vi nu rikta ett varmt tack för det tillfälle, som här beretts oss att inhämta elementerna och en icke-obetydlig talfärdighet i ett nytt språk, varförutom vi fått lära känna ett grammatiskt system så beundransvärt, att det bör kunna vara till ovärderlig hjälp även vid uppklarandet av andra språks grammatik. — Till vårt tack knyter sig en förhoppning om att liknande kurser må anordnas även under kommande år.»

Dessa kurser voro anordnade helt på deltagarnas bekostnad, ehuru i något fall deltagare erhöll bidrag från kommunen såsom hjälp för bestridande av de med deltagandet i kursen förenade kostnaderna. Det borde dock icke vara orimligt att ifrågasätta att staten genom ett anslag understödde dylika kurser. Av

statsmakterna understödda eller helt och hållet bekostade kurser i esperanto för lärare finnas redan i andra länder.

Styrelserna för Sveriges Folkskolläraryrkesförbund och Sveriges Folkskolläraryrkesförbund hava förklarat sig villiga att — under förutsättning av statligt bidrag — även under innevarande års sommar anordna kurser för lärare efter i huvudsak samma plan som de under föregående år avhållna. För ändamålet behöves dock ett statsbidrag av 4,600:— kronor.

Kurserna avses att anordnas i Stockholm med hr Andreo Cseh som lärare. Det förutsättes att två kurser om vardera 10 à 11 dagar, med två lektioner om vardera två dubbeltimmar varje dag, samt med 25 deltagare i varje kurs, skola anordnas. Lokal för kurserna skall avgiftsfritt erhållas i någon av undervisningsväsendet disponerade lokaler.

Statsbidraget har därför beräknats skola användas på följande sätt.

Bidrag till resekostnaderna för 50 deltagare	kr.	500:—
Dagtraktamenten à kr. 6:—	»	3,000:—
Ersättning till lärare med kr. 10:— pr lektionstimme	»	800:—
» » kursledaren	»	100:—
Arbetsmateriel, postporto etc.	»	200:—

Summa kr. 4,600:—

Med stöd av vad som anförts hemställa vi,

att riksdagen för anordnande av kurser i esperanto i huvudsaklig överensstämmelse med den plan som här ovan skisserats må för budgetåret 1929/1930 anvisa ett anslag av 4,600:— kronor.

Stockholm den 21 januari 1929.

Ruben Wagnsson.

David Norman.

J. P. Johansson.